

Reactie op het BMGN-discussiedossier 'Omgang met de Tweede Wereldoorlog: integriteit en nivellering'

BARBARA HENKES

AMSTERDAM, 30 juni 2022

Beste lezers,

In het discussiedossier krijgt Hans Renders het voor zijn rol als promotor stevig voor zijn kiezen, en het is dus met recht dat de redactie van BMGN hem de kans op een weerwoord hebt gegeven. Dat hij die kans niet weet te benutten om een inhoudelijke discussie te voeren over de rol van historici bij het duiden van een gewelddadig verleden vind ik betreurenswaardig, maar is niet de reden dat ik reageer.

Die is eerder gelegen in een passage in zijn weerwoord waarin hij verwijst naar promovendi die werden geïntimideerd om informatie over hem te verstrekken en naar een student 'die me vroeg of ik een antisemiet was, want ook hij was benaderd over dat zogenaamd nivellere van de Holocaust door zijn docent'. In het onmiddellijk vervolg van zijn weerwoord klaagt hij over mijn deelname aan dit discussiedossier. Van alle betrokken auteurs ben ik de enige die, net als Renders, doceer aan de RU Groningen. Er bestaat daarom een kans dat de lezer die anoniem gelaten docent en de vervolgens opgevoerde 'ex-collega Barbara Henkes' uit Groningen als een en dezelfde persoon zal opvatten. De 'Stasi-achtige methoden', waar Renders aan refereert, staan ver af van de manier waarop ik gewend ben de discussie over ons vak en over de geschiedschrijving van de Tweede Wereldoorlog en de Shoah in het bijzonder te voeren. Dat moge ook blijken uit mijn bijdrage aan het discussiedossier.

De overige twee punten van Renders' kritiek kan ik nog korter afdoen. Ik heb niet meegewerkt aan het stuk van Frits Barend in *Het Parool*, al heeft Barend daarin wel geciteerd uit een artikel van mijn hand dat in 2010 in de BMGN is verschenen. En als het om het oeuvre van Renders gaat: dat heb ik wel degelijk doorgenomen alvorens me er een oordeel over te vormen. Mocht ik passages in zijn werk over het hoofd hebben gezien met daarin een serieuze reflectie over de relatie tussen biograaf en gebiografeerde, dan vraag ik hem nader aan te geven waar ik – en de lezers van de BMGN – die passages dan wel kunnen vinden.

Met vriendelijke groet,

Barbara Henkes